

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على رسوله وعلى آله واصحابه اجمعين و بعد. مجله‌ی علمی، تحقیقی و بین‌المللی علوم اسلامی (دیوان)، معیارهای یک ژورنال بین‌المللی را دارا بوده که تا کنون پنج شماره آن به نشر رسیده است.

بعد از گذشت شش ماه، در مرحله‌ی نشر شماره ششم این مجله قرار داریم. در این شماره چهار مقاله علمی-تحقیقی و به معرفی یک کتاب جا داده شده است. مقالاتی که در این شماره به نشر رسیده، به لسان دری بوده و به شکل فشرده در برگزیده‌ی موضوعات آتی است:

۱- **ویژگی‌ها و شاخص‌های احزاب سیاسی در فقه اسلامی، توسط حبیبی صالحی دبیرکل مجمع مدارس عربی افغانستان و استاد دارالعلوم و دانشگاه، آماده شده است.** استاد موصوف در این مقاله با رویکرد توصیفی و تحلیلی ده شاخصه بارز را برای احزاب سیاسی از منظر فقه اسلامی برشمرده و پس از تحلیل و بررسی به این نتیجه رسیده است که احزاب سیاسی با اختیار نمودن این ویژگی‌ها و شاخصه‌ها، می‌توانند حضور پررنگ و موثر در عرضه فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی در بین جوامع مسلمان داشته باشند.

۲- **حکم تشریح اعضای انسان در فقه اسلامی، توسط محترم محمد عمر قاری زاده کادر علمی دیپارتمنت فقه وقانون دانشکده شرعیات دانشگاه بلخ تهیه گردیده است.** در این مقاله استاد محترم پیرامون حکم مسأله تشریح اعضای میت تأمل لازم انجام داده و نفی یا اثبات آن را از نظر فقهاء با در نظر داشت درک شان از دلایل و نصوص شرعی بیان کرده است.

۳- **مدیریت منابع خانواده، توسط پوهنمل عبد الولی هژیر عضو کادر علمی پوهنچی اقتصاد پوهنتون تخار تحریر گردیده است.** استاد موصوف مقاله خود را در ارتباط به مدیریت منابع خانواده آماده نموده به دسترس خواننده‌گان قرار داده است. در این تحقیق از ۱۰۰ تن باشندگان ناحیه سوم ولایت بغلان طی پرسشنامه‌ای نمونه برداری شده و نتایج حاصله آن را به شکل علمی توضیح داده است.

۴- **مسئله آیات/سوره‌های مورد بحث در روایات مربوط به نسخ، توسط محترم دوکتور میکائیل آکبوغا آماده گردیده است.** این مقاله توسط محترم سید لقمان سادات از زبان ترکی به زبان فارسی برگردان شده است. در این مقاله در ارتباط به اظهاراتی مربوط به اینکه قرآن کریم از جانب الله متعال نازل شده و از جانب خودش تحت محافظت قرار دارد، هم از جهت ثبوت و هم از جهت دلالت آن، قطعی است. در کنار اینکه در این موضوع بین علما هیچ اختلافی وجود ندارد، ولی در روایات بسیاری در منابع حدیث، علوم القرآن و تفاسیر، تذکر یافته که برخی از سوره‌های که قبلاً طویل بوده کوتاه و برخی از آیات به کلی فراموش شده است. مشاهده می‌شود که وقتی چنین روایات مشابه در منابع متفاوت ذکر گردد، مورد نقد قرار می‌گیرد، اما وقتی در آثاری که به عنوان «خودمانی» پذیرفته شده، جا بگیرد، با معیارهای معقول و معتدل فیلتر نمی‌شود. در این تحقیق، اینگونه روایت‌ها با صرف نظر از اینکه در کجا تذکر یافته، به معنای مطلق نقد شده است. این روایات با صرف نظر از اینکه از کجا آمده، روی

چه موضوعاتی متمرکز بوده، با در نظر داشت این حقیقت که قرآن کریم محافظت شده است، روی دست گرفته شده و چه تناقض و ناهماهنگی هایی بین آنها وجود دارد، مورد توجه قرار می گیرد.

در اخیر این شماره، معرفی کتاب " کتاب خلیج فارس " که توسط کتابی است که در سال ۱۳۴۵ توسط احمد اقتداری درباره خلیج فارس نوشته شد، و بواسطه شرکت سهامی کتاب های جیبی با همکاری موسسه انتشارات فرانکلین به نشر رسید، گنجانده شده است.

از هیئت رهبری پوهنتون جوزجان، بنیاد حکمت، هیأت تحریر، زحمات ارزشمند داوران و همچنان استادانی که مقالات شان را با ما شریک ساخته و در این شماره مجله به نشر سپرده اند اظهار سپاس و قدردانی می نمایم.

در اخیر جا دارد از محترم دوکتور عبدالجلیل آلپ کرای اتشه امور دینی پیشین کشور ترکیه در مزار شریف و محترم دوکتور میکائیل آکبوغا مسئول امور دینی کشور ترکیه در افغانستان که در راستای بهبودبخشی مجله دیوان از آغاز تا کنون از هیچ نوع همکاری های مادی و معنوی خویش دریغ ننموده اند سپاسگزاری و قدردانی نمایم.

به امید نشرات بعدی...

مدیر مسول مجله دیوان

پوهنمل دوکتور محمد اکرم حکیم

رییس پوهنحی علوم اجتماعی دانشگاه جوزجان